

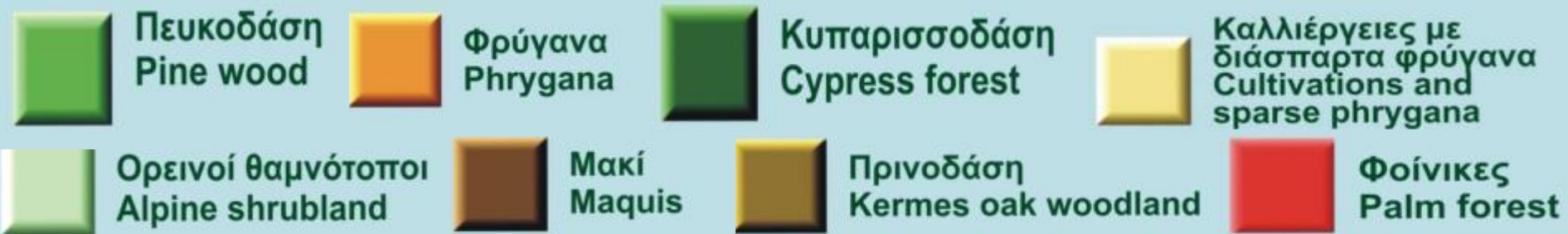
Μουσείο
Φυσικής
Ιστορίας
Κρήτης

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Η Χλωρίδα της ορεινής Κρήτης

Βλάστηση της Κρήτης

ΧΑΡΤΗΣ ΒΛΑΣΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

VEGETATION MAP OF CRETE

Δάση της Κρήτης

Δένδρα της Κρήτης
που δημιουργούν δάση

Πρίνος 1.600 m.
Quercus coccifera

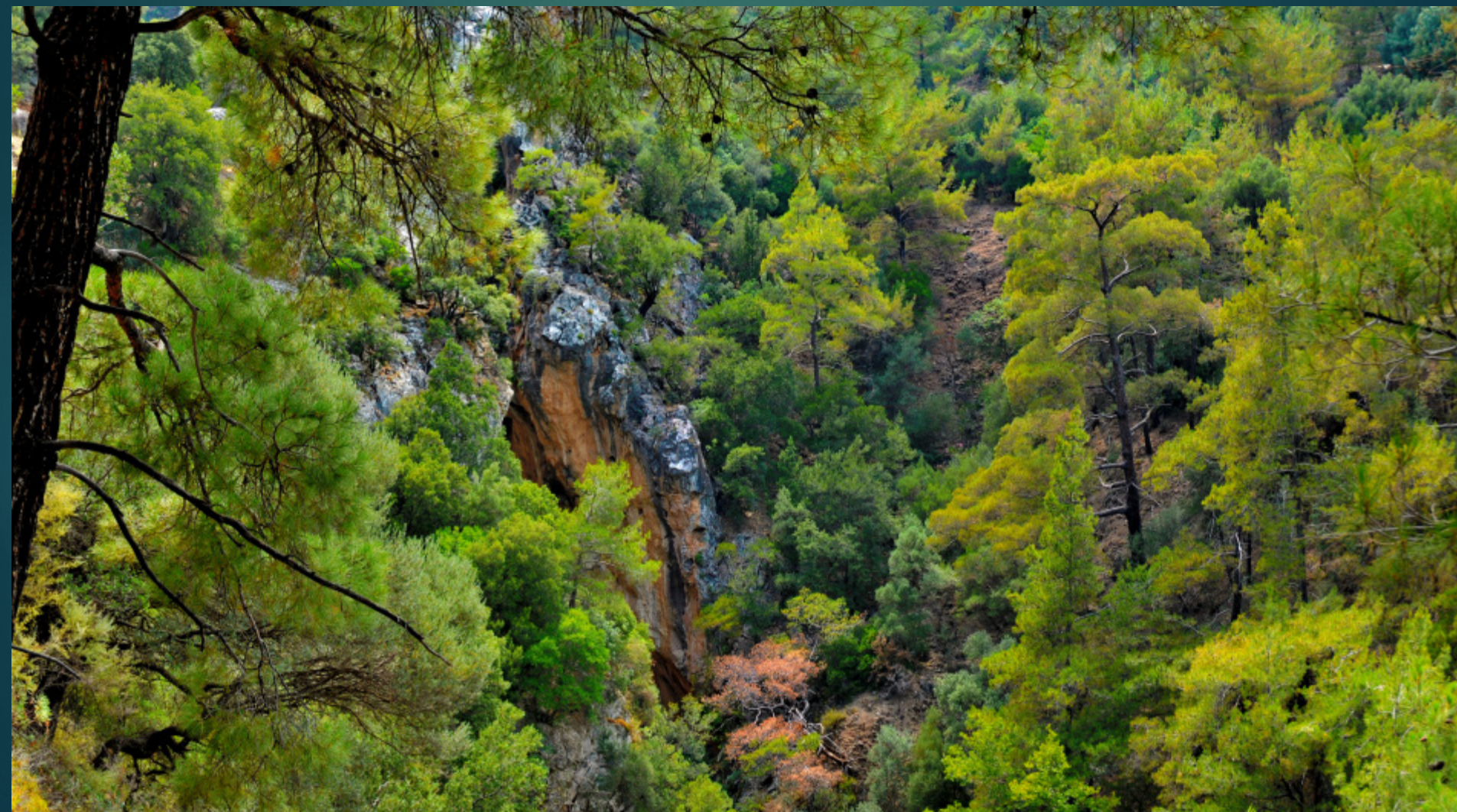
Κυπαρίσσι 1.800 μ.
Cupressus sempervirens
f. horizontalis

Πεύκο 1.200 μ. *Pinus brutia*

Τραχεία Πεύκη

Pinus brutia

Οριζοντιόκλαδο Κυπαρίσσι

Cupressus sempervirens f. horizontalis

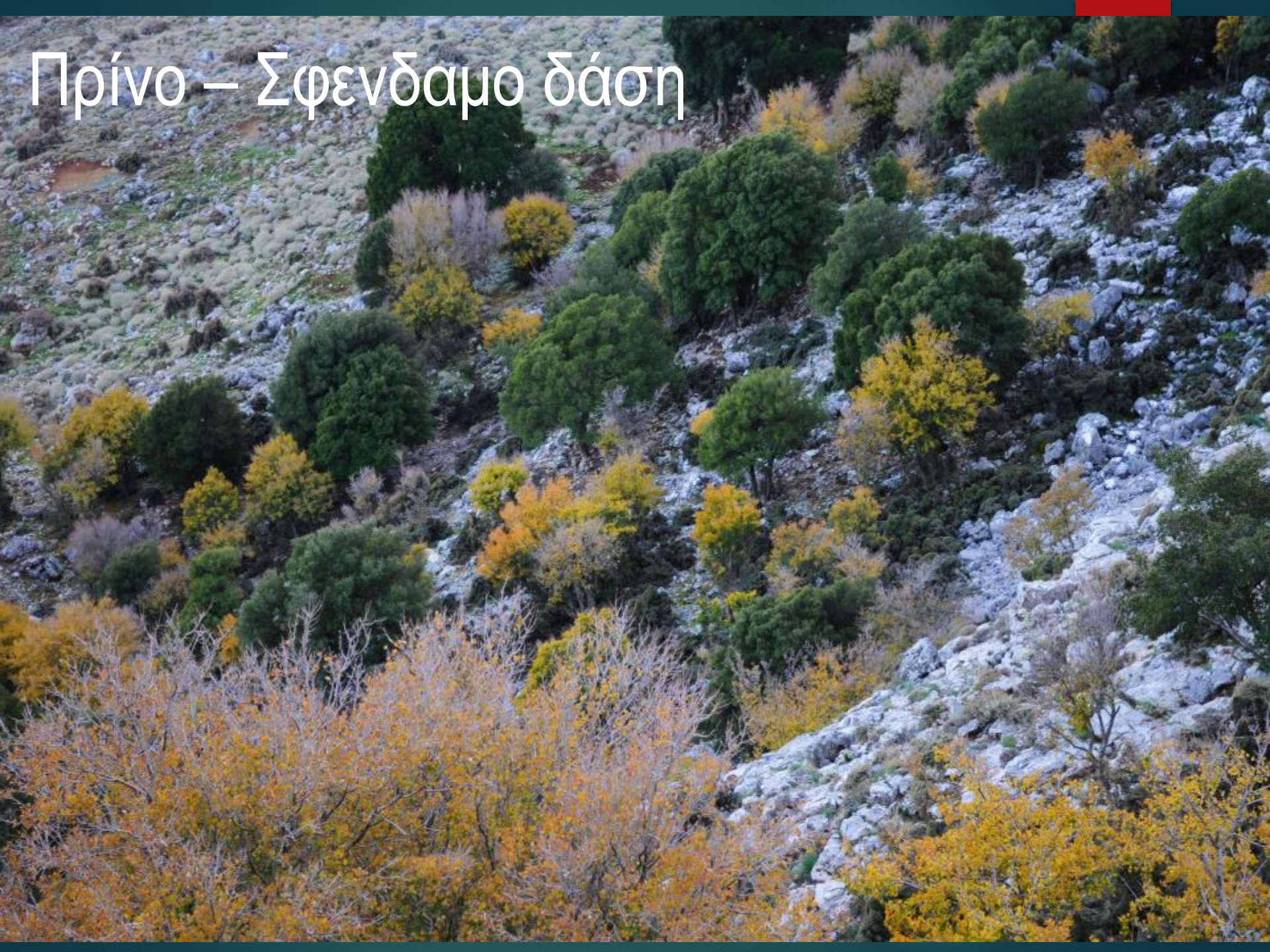

Οριζοντιόκλαδο Κυπαρίσσι
Cupressus sempervirens f. horizontalis

Πρίνο – Σφενδαμο δάση

Quercus coccifera

Δάσος Πρίνου

Κρητικό
Κεφαλάνθηρο
Cephalanthera cucullata

Ενδημικό είδος της Κρήτης

Κινδυνεύον

ΚΡΗΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΝΘΗΡΟ

ΔΗΜΟΣ ΡΟΥΒΑ
MUNICIPALITY OF ROUVAS

ΚΕΦΑΛΑΝΘΗΡΑ
CUCULLATA

Το Κρητικό Κεφαλάνθηρο είναι ένα ενδημικό είδος orchideάς της Κρήτης. Βιότοπος του είναι τα ορεινά δάση της Κρήτης και τα φαράγγια. Ένα από αυτά είναι το Δάσος του Ρούβα και το φαράγγι του Γαράρη.

Λόγω του μικρού του αριθμού και της περιορισμένης του εξάπλωσης χρειάζεται άμεση προστασία.

Αν λοιπόν το συναντήσετε:

1. Προστατέψτε το και υιοθετήστε το.
2. Ενημερώστε το Δήμο ή την Δασική Υπηρεσία που το εντοπίσατε και με την υποδείξη σας θα τοποθετήσουμε ειδική ατομική περιφράξη προστασίας του.
3. Προσαχή Πατέ μην το κόψετε
4. Αντίθετα μπορείτε να το φωτογραφίσετε θα διαρκέσει περισσότερο και θα το θυμάστε για πάντα.

Cephalanthera cucullata is an endemic orchid species of Crete. Its ecotope is mountain forests and the gorges; the forest of Rouva and Gafari gorge are among them.

Due to its restricted allocation and the small number of existing plants, protection is of vital importance. If ever you find such an individual:

1. Protect and "adopt" it.
2. Inform the Forestry Authorities or the Municipality of Rouva on the exact location that the plant was found and, with your help, we will manage to protect it by installing a specialized singular enclosure around it.
3. Be careful not to damage it.

On the other hand, you might take a photo of the plant, that will last for a long time and serve as a wonderful memory.

Οροπέδια

Τα οροπέδια είναι θύλακες
«έντονης ανθρώπινης παρέμβασης»
στα βουνά, είτε μέσω καλλιεργειών είτε
μέσω έντονης βόσκησης

Τουλίπα του Ομαλού

Tulipa bakeri

Ενδημικό είδος της Κρήτης

Τουλίπα του Ντόρφλερ *Tulipa doerfleri*

Ενδημικό είδος της Κρήτης

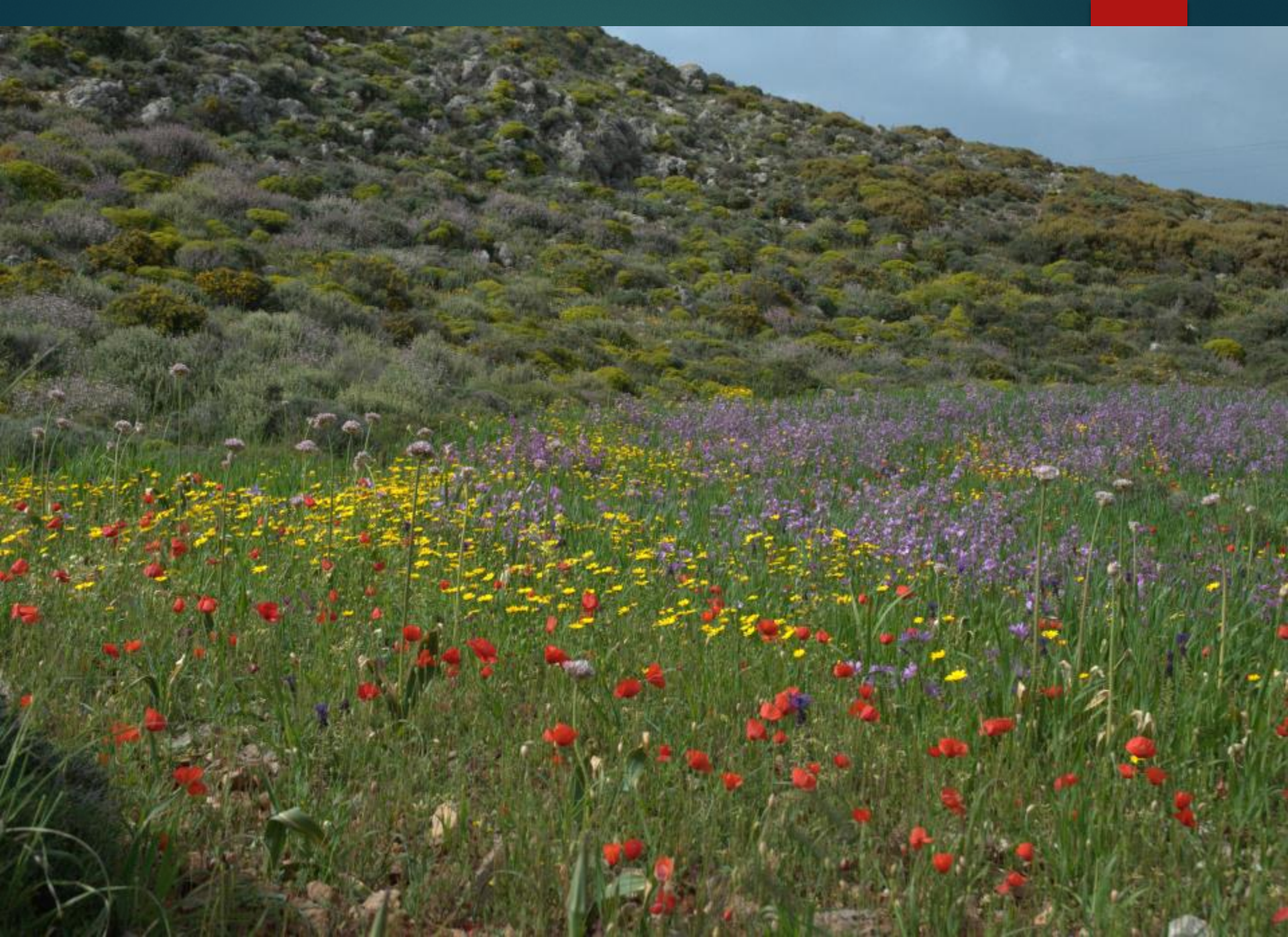
Τρωτό

Κρόκος των Κρητικών βουνών

Crocus oreocreticus

Ενδημικό είδος της Κρήτης

Ιταλική Ορχιδέα

Orchis italica

Polygonum idaeum

Πολύγωνα της Ίδης
ή Νευρίδα

Ενδημικό είδος της Κρήτης

Χοροστρίσεια των δολινών

Horstrissea dolinicola

Στενοενδημικό γένος
του Ψηλορείτη

Κινδυνεύον (R.D.B.)

Σκίνακας

Αλπικά οικοσυστήματα

Με τον όρο αλπικά προσδιορίζουμε τα οικοσυστήματα που βρίσκονται πάνω από τη γραμμή του δασοορίου ή, πιο απλά, αυτά που βρίσκονται σε υψόμετρο μεγαλύτερο από το τελευταίο δέντρο.

Ορεινή Άρκευθος

Juniperus oxycedrus

subsp. deltooides

Πετροαμυγδαλιά
ή Χαμοκερασιά

(*Prunus prostrata*)

μέχρι 2.400 μ. υψόμετρο

Αγκαραθιά 0-1050m

Phlomis fruticosa

Φρύγανα

Μικραγκαραθιά 0-1600m

Phlomis lanata

Γαλατόθυμος 0 -2200m

Verbascum spinosum

Ενδημικό είδος της Κρήτης

Ενδημικό είδος της Κρήτης

Γαλαστοιβίδα 0 -2.000 m.

Euphorbia acanthothamnos

Ακανθολίμωνας 1650-2300 m.

Acantholim androsaceum

Οροφρύγανα

Αγκαθωτή Θρύμπα 1200 - 2400m.

Satureja spinosa

Ενδημικό είδος της Κρήτης

Astragalus angustifolius 1200 - 2200 m.

Κεντούκλες

Astragalus creticus subsp. creticus 1200 - 2100 m.

Ενδημικό υποείδος της Κρήτης

Λουτσιά (*Berberis cretica*)

900 -2200m.

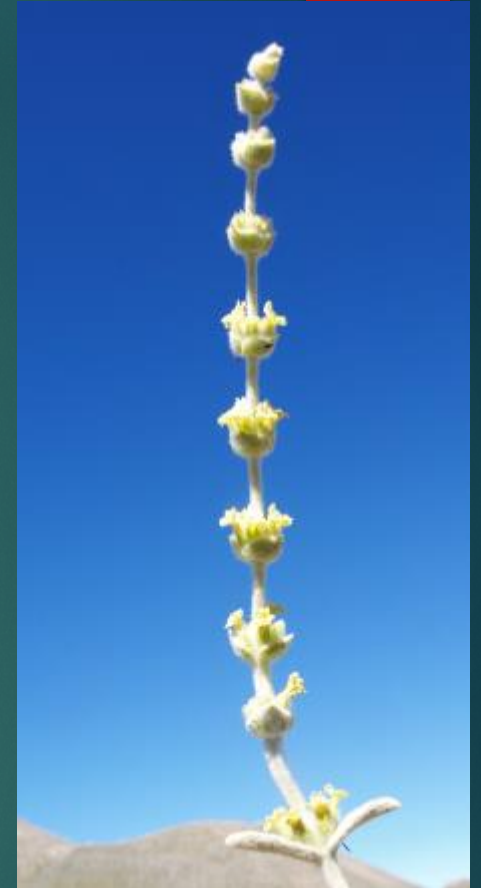
Οροφρύγανα

Μαλοτίρα

Ενδημικό υποείδος της Κρήτης

Sideritis syriaca ssp *syriaca*

Άκαμπτη Ανθεμίδα

Anthemis rigida

0 – 2200 m

Γεώφυτα

- ▶ Φυτά των οποίων τα όργανα επιβίωσης την δύσκολη εποχή του χρόνου βρίσκεται κάτω από το έδαφος σε μορφή **βολβών** **ριζωμάτων** ή **κονδύλων**

Χιονοδόξα

Chionodoxa nana
(*Scilla nana*)

Ενδημικό είδος της Κρήτης

Κρόκος του Ζίμπερ *Crocus sieberi*

Ενδημικό είδος της Κρήτης

Κρόκος του Ζίμπερ (*Crocus sieberi*)

Γκρεμνά Φαράγγια – Χασμόφυτα

Τα χασμόφυτα είναι φυτά που προτιμούν να φυτρώνουν σε κάθετα βράχια, αποφεύγοντας έτσι τη βόσκηση και τον ανταγωνισμό.

Χασμόφυτα

Πλουμί *Ebenus cretica*

Ενδημικό είδος της Κρήτης

Χασμόφυτα

Δίκταμος

(*Origanum dictamnus*)

Ενδημικό είδος της Κρήτης

Σφαιρική Κορονίλα

Securigera globosa

Χασμόφυτα

Ενδημικό είδος της Κρήτης

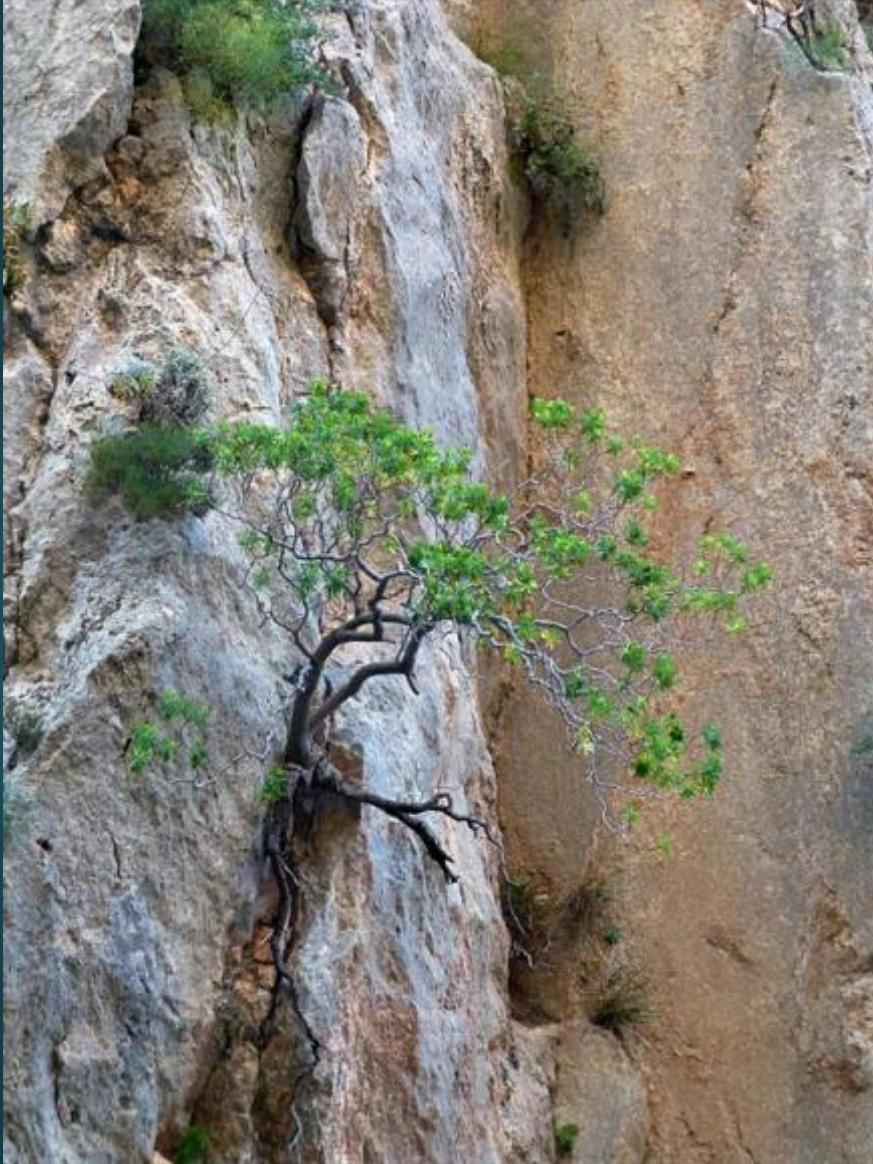

Χιονανθήs Κενταύρια
Centaurea argentea ssp. chionantha

στενοενδημικό υποείδος
της Θρυφτής

Φλώμος των Λευκών ορέων

Euphorbia sultan hasei

Στενοενδημικό είδος
Λευκών ορέων

Βούπλευρο

Bupleurum Kakiscale

Χασμόφυτα

Γκίγκιλος

Στενοενδημικό είδος
Λευκών ορέων

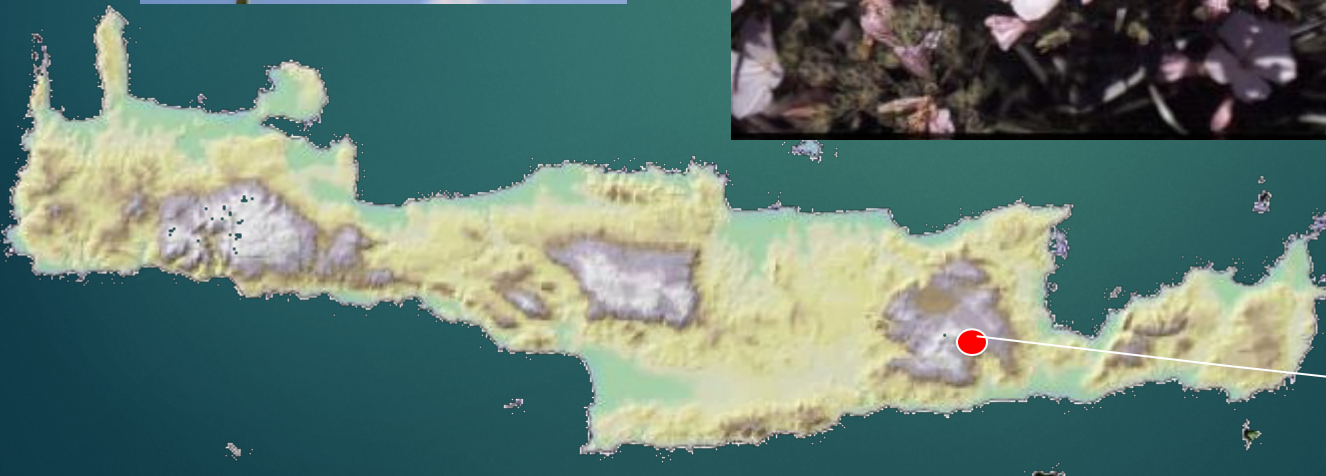

Κρισίμως Κινδυνεύον

Αργυρή Περικοκλάδα *Convolvulus argyrothamnus*

Στενοενδημικό είδος
της Δίκτης

Κινδυνεύον

Φαράγγι του
Ψωριάρη

Λιθώνες Σάρες ή χαλασάδες

Σάρες ονομάζουμε τους «χειμάρρους» από χαλίκια, πέτρες, χαλαρούς βράχους και ελάχιστο χώμα, που εκτείνονται στις πλαγιές των βουνών.

Η βλάστηση στις σάρες είναι αραιή. Τα φυτά που ζουν εδώ είναι και αυτά προσαρμοσμένα στη ζωή σε ασταθές υπόστρωμα. Το χαρακτηριστικό γνώρισμά τους είναι ότι αναπτύσσουν μακριούς και εύκαμπτους βλαστούς που «έρπουν» ανάμεσα στις πέτρες και τα βράχια.

Φλώμος του Ρέχινγκερ
Euphorbia rechingeri

Φυτά στις σάρες (λιθώνες)

Στενοενδημικά είδη
Λευκών ορέων

Ranunculus radinotrichus

Αγριονεραγκούλα

Τρωτό

Τρωτό

Φυτά στις σάρες (λιθώνες)

Σιλινή *Silene variegata*

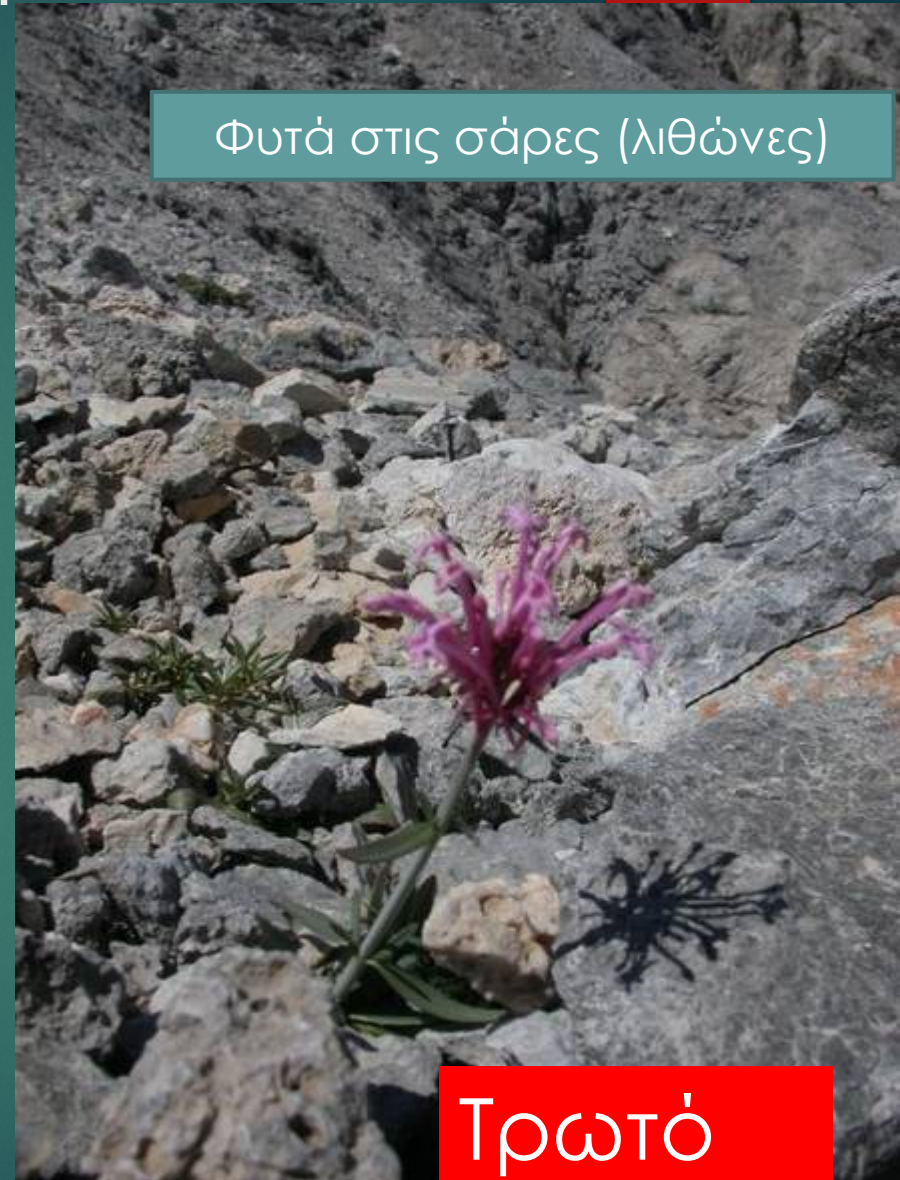
Ενδημικό είδος της Κρήτης

Κέντρανθος του Ζίμπερ *Centranthus sieberi*

Στενοενδημικό είδος Λευκών ορέων

Φυτά στις σάρες (λιθώνες)

Τρωτό

Λευκά όρη

- Στην περιοχή των Λευκών ορέων μπορούμε να συναντήσουμε περίπου **100** από τα ενδημικά φυτά της Κρήτης.
- **27** από αυτά, είναι στενοενδημικά.

Πολλά από αυτά είναι σπάνια ή απειλούμενα

Limonium sougiae
Brachypodium sylvaticum subsp. *creticum*
Helichrysum heldreichii
Hieracium schmidtii subsp. *creticum*
Cynoglossum sphacioticum
Nepeta sphaciotica
Bupleurum kakiskalae
Dianthus sphacioticus
Noccaea zaffranii
Euphorbia rechingeri
Festuca polita subsp. *cretica*
Centaurea baldaccii
Chaerophyllum creticum
Prospero depressum
Clematis elisabethae-carolae
Myosotis solange
Alyssum fragillimum
Onobrychis sphaciotica
Anchusa cespitosa
Euphorbia sultan-hassei
Gagea omalensis
Ranunculus radinotrichus
Lomelosia sphaciotica subsp. *sphaciotica*
Centranthus sieberi
Hypericum aciferum
Dianthus juniperinus subsp. *juniperinus*

Στενοενδημικό είδος
Λευκών ορέων

Σπάνιο

Μπλάβες
Anchusa caespitosa

Αγριογαρύφαλο των Σφακίων

Dianthus sphaeotiticus

Στενοενδημικό είδος
Λευκών ορέων

Στενοενδημικά είδη
Λευκών ορέων

«Μη με λησμόνει» των Λευκών Ορέων
Myosotis solange

Κινδυνεύον

Αγόγλωσσος των Σφακίων
Cynoglossum sphacioticum

Τρωτό

Αγράμπελη των Λευκών ορέων

Clematis elisabethae-carolae

Στενοενδημικό είδος
Λευκών ορέων

Κινδυνεύον

Nepeta sphaciotica
Σφακιανή Νεπέτα

Στενοενδημικό είδος
Λευκών ορέων

Κρισίμως Κινδυνεύον

Κίνδυνοι για τα φυτά των βουνών της Κρήτης

► Ανεξέλεγκτη ή άσκοπη οδοποιία.

Κίνδυνοι

Αντικατάσταση της
άγριας βλάστησης με καλλιέργειες

Κίνδυνοι

Ανεξέλεγκτη
βόσκηση

Κίνδυνοι

Άπληστη
Συλλογή.

Κίνδυνοι

Φύτευση ξένων ειδών

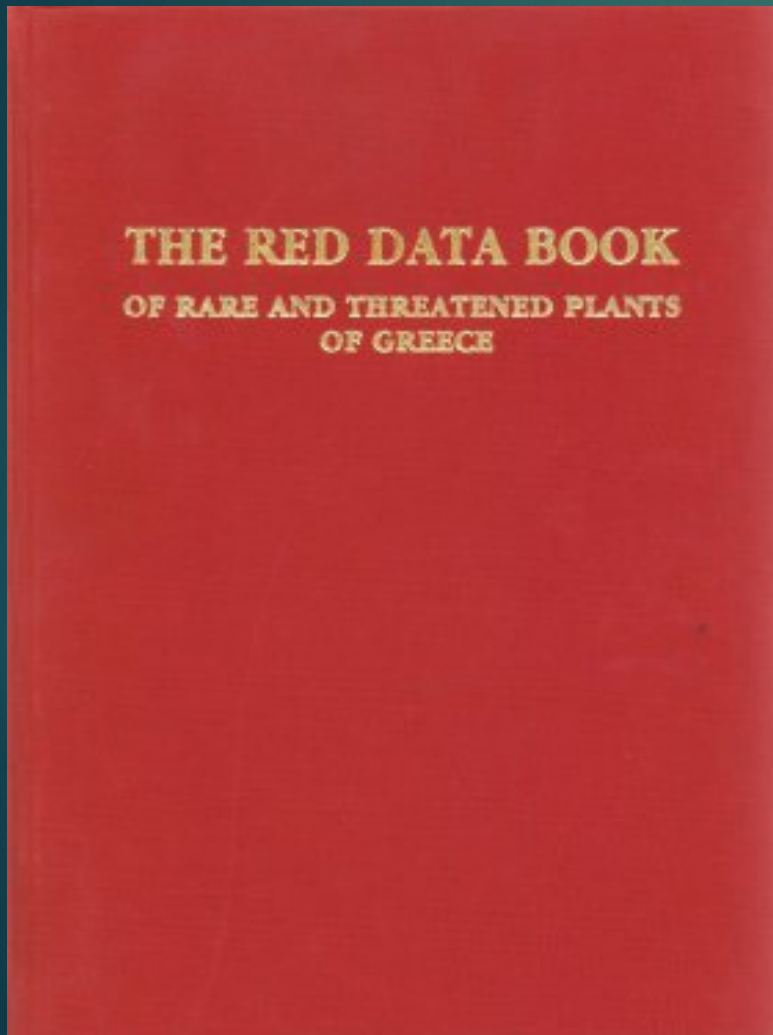

Κίνδυνοι

Εμπρησμοί

The Red Data Book of Rare and Threatened Plants of Greece 1995

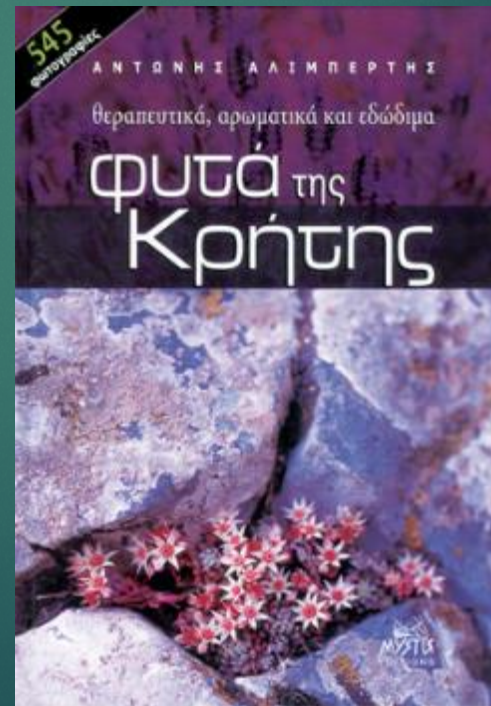
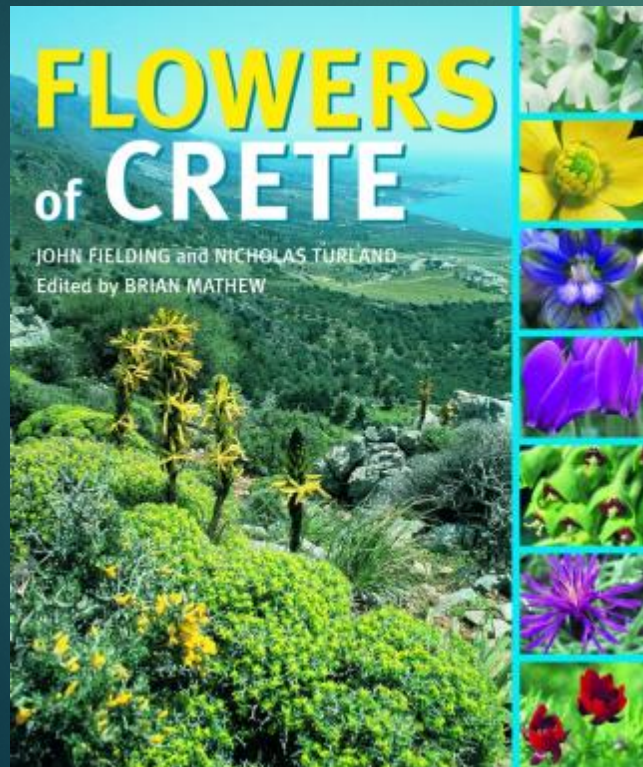
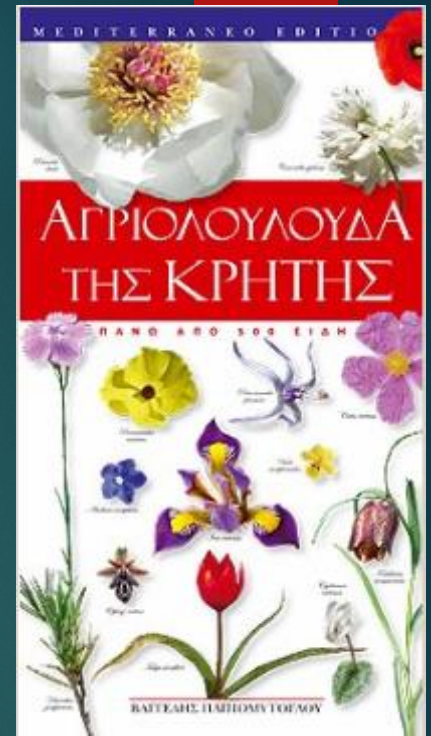
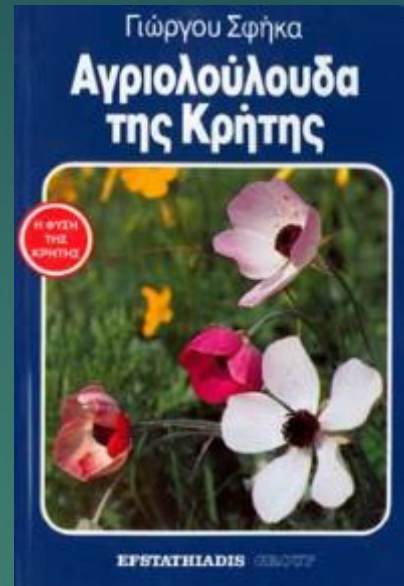

ΒΙΒΛΙΟ ΕΡΥΘΡΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΣΠΑΝΙΩΝ & ΑΠΕΙΛΟΥΜΕΝΩΝ ΦΥΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2009

Βιβλία για την Κρητική Χλωρίδα

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας

- ▶ Αβραμάκης Μανώλης
- ▶ Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης
Τμήμα Βοτανικής
- ▶ avram@nhmc.uoc.gr